

Smutný osud infanteristy Karla Mašaty z c. a k. pěšího pluku č. 18 aneb smutný příběh z jedné pohlednice

Radek Andonov

Karel Mašata ml.

Karel Mašata se narodil dne 24. 12. 1893 jako druhorozený syn Karla Mašaty a Marie Mašatové, rozené Košťálové, v obci Libčany č. 73, okres Hradec Králové. Karel měl bratry Ladislava Mašatu (nar. 15. 6. 1890), Vladimíra Mašatu (nar. 14. 10. 1895) a sestru Amalii Mašatovou (nar. 22. 5. 1892).

V necelých jedenadvaceti letech zasáhla Karla Mašatu Velká válka, která vypukla v červenci 1914. Karel již záhy rukuje k pěšímu pluku č. 18, který tehdy dlel posádkou v Hradci Králové a zde prodělává krátký pěchotní výcvik.

Fotopohlednice s četou Karla Mašaty v Hradci Králové před odjezdem na frontu (sbírka autora)

Dne 11. 10. 1914 píše Karel Mašata ml. svým rodičům¹⁾:

Hradec Králové 11./X. 1914

Drazí rodiče!

Myslím že odjíždíme do 15ho nejdéle ačkoli dnes nam říkali že pojedeme zítra. Amálka mi psala že pojedou v úterý do Hradce. Jestli mě zde zastihnou. Na cestu jsme již úplně připraveni. nechali jsme se celý zug²⁾ fotografovati. Škoda že jsou zkažené. Je tam také ten Honzik kterého jsem se ptal jestli není se strejčkem příbuzný, ale není. Kufr rozhodně zde nenechám ale kdy a jak ho pošlu ještě nevím. Nechal jsem si jenom teplé prádlo a punčochy.

Na líci pohlednice:

Ještě by se mi více do torny nevešlo. Příště další a více Váš Karel

Karel skutečně v následujících dnech odjíždí se svou četou ve IV. maršbatalionu³⁾ na východní frontu. Cestou však onemocní a než jeho jednotka dorazí ke svému pluku v poli, tak je umístěn do polní nemocnice č. 3/9 v haličské Košienici (okr. Přemyšl – nyní polské území), kde však v důsledku onemocnění umírá, pravděpodobně na cholera, a nebo úplavici.

Na příchod IV. maršbatalionu vzpomíná Hradečák František Tichý, který tehdy sloužil v pevnosti Přemyšl, kde potkal příslušníky pochodového praporu na přesunu do Radymna⁴⁾:

„Při návratu z Ostrówa (dnes součást města Przemysl) jsem uviděl známé vojáčky našeho 18. pluku, pochodující v hloučcích v jakémsi nepořádku po jaroslavské silnici v Radymnu, kde od několika dní zuřili boje. Šli tam na pomoc mladí 21letí hoši, kteří se měli toho roku dostavit na vojnu na 3 roky a zatím byli posláni po několikátýdenním výcviku hned do boje. Byli velmi unaveni pochodem a tíhou plné výzbroje...“

„Vše kolem je udivovalo, ve všech kupkách hlíny při cestě pod nimiž byly zakopány zdechlé koně, viděli hroby padlých vojáků...“

V této atmosféře mladí branci nastupovali svou první bojovou pouť a není se co divit, že docházelo prvním ztrátám na životech v důsledku nemocí.

**Mašata Karl, Inf., IR. Nr. 18, 3. ErsKomp., Nedelišt. 1893,
krank, 27.10. 1914 gestorben im Feldmarodenhaus Nr. 3/9
in Kosienice, beerdigt dortorts.**

Zpráva o smrti Karla Mašaty ml. z výkazu ztrát ze dne 29.12. 1914. Karel Mašata ml. byl pochován na místním hřbitově⁵⁾

Intermezzo:

Starší bratr Karla Mašaty Ladislav Mašata záhy narukoval taktéž k II. ersatz kompanii pěšího pluku č. 18 do České Lípy⁶⁾, kde prodělal kurz pro telefonisty v Liberci.

Oddíl kurzu telefonistů Ladislava Mašaty v Liberci, září 1915 (sbírka autora)

Mladší bratr Karla Mašaty Vladimír Mašata záhy narukoval k zeměbranceckému pluku č. 11 do maďarské Šoproně⁷⁾ a v roce 1916 odchází do pole jako ženista.

Vladimír Mašata v Šoproni v roce 1915 jako mladý rekrut a v roce 1916 před odchodem na frontu - označen křížkem (sbírka autora)

Oba bratři Karla Mašaty ml. válku přežili, po válce vystoupili z církve katolické.

Příjmení a jméno *Karel Mašata*

Hodnost a pluk *pěšák - - ppl. 18.*
3. náhrad. petrina.

Datum a místo narození *1893 - Hlbočany, okres*
(polit. okres, země) *Bradec Kraloví, Běchy.*

Příslušnost *Nedělišťe, okres Bradec Kraloví*
(polit. okres, země)

Datum a místo úmrtí *27/5. 1914 - v pohřb. nemoc. č. 39*
(polit. okres, země) *v Kosičnici, okres Přemysl,*
Stalč.

Datum pohřbu *27/5. 1914 -*

Označení hřbitova a místo *na hřbit. v Kosičnici*
(polit. okres, země)

Oddělení, číslo hrobu */*

Opsáno podle *Matika zeměljól ppl. 4.*

Úmrtí kniha: tom., fol. *XIII - 110.*

Tiskárna MNO. - 1163-36.

Záznam z kartotéky padlých v 1. světové válce

Poznámky:

- 1) Ponecháno v původním dobovém znění.
- 2) Zug je německé pojmenování pro četů.
- 3) Pochodový prapor.
- 4) Kniha Východočeši pod císařským praporem, Lukáš Dulíček, str. 50
- 5) Mylně je uvedeno místo narození obec Nedělišťe, kde Karel Mašata zřejmě žil před nástupem k pěšímu pluku č. 18.
- 6) Od poloviny roku 1915 byly části náhradní praporu pěšího pluku č. 18 dislokovány posádkou v České Lípě a okolí, až do roku 1918. Ersatz kompanie je tzv. náhradní rota.
- 7) Od poloviny roku 1915 byly části náhradní praporu zeměbranceckého pěšího pluku č. 11 dislokovány posádkou v maďarské Šoproni.

Použité zdroje:

- 1) Fotografie ze sbírky autora
- 2) SOA v Zámrsku, sbírka digitalizovaných matrik sign. 88-6757 matrika N 1881-1906 ukn 5105 územní rozsah: Libčany, Urbanice (od II/1881), Hvozdnice, Želí (od III/1881) 26,5x40 cm, vazba: kožená, 217 fol., čeština mikrofilm č. 3643
- 3) Východočeši pod císařským praporem : c. a k. pěší pluk š. 18 v 1. světové válce / Lukáš Dulíček, FORTprint Dvůr králové nad Labem 2015, ISBN 978-80-87919-09-5
- 4) K. u. k. Kriegsministerium. *Verlustliste ausgegeben am = Veszteség lajstrom kiadatott = Seznam ztrát vydaný = Lista strat wydana dnia = Листа утрат видана дня = Popis gubitaka izdan dne = Lista de perdi edatã în = Seznamek izgub izdan dne = Ztratna listina vydano dňa = Lista delle perdite pubblicata il.* Wien: K. k. Hof- und Staatsdruckerei, 1914-1919. ISSN 2076-0434
- 5) <http://www.vhu.cz/kde-patrat-po-svych-predcich-padlych-zemrelych-nezvestnych-ranonych-ci-zajatych-v-prvni-svetove-valce/>
- 6) Kartotéka padlých v 1. světové válce na <http://www.vuapraha.cz/node/69>